

Anna Keirāne

“BibCamp2”: par bibliotēku nozares speciālistiem organizēto nekonferenci 2008. gada 5.novembrī Rīgā

2008.gada 5.novembrī Rīgā, Latvijas Universitātes (LU) Sociālo zinātņu fakultātē, notika *nekonference* “BibCamp2”. To organizēja informācijas tehnoloģiju kompānija “TietoEnator Alise” un atbalstīja valsts aģentūra “Kultūras informācijas sistēmas”, LU Sociālo zinātņu fakultāte, kā arī Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Pirmā “BibCamp” nekonference kā sava veida eksperiments Latvijā tika rīkota “BridgeCamp” ietvaros 2008.gada 12.septembrī, kad pasākuma mērķauditorija bija gan nevalstisko organizāciju sektora pārstāvji, gan bibliotēku nozarē strādājošie. Tā kā šajā pasākumā vairākums auditorijas bija bibliotēku sfēras darbinieki, tika secināts, ka ir vērts Latvijā rīkot “BibCamp” kā atsevišķu *nekonferenci*.

Nosaukumi un termini

Nekonference ir brīvformas konference, kurā nav iepriekš aicinātu runātāju, pirms vairākiem mēnešiem pieteiktu prezentāciju, iespīestas programmas, lietišķa ģērbšanās stila, godaviesu utt. *Nekonferences* dalībnieki saturu rada uz vietas, ikviens var uzstāties ar savu prezentāciju, iepriekš piesakot to speciālā darbapmaksas lapā. Turklāt prezentāciju laikā klausītāji var brīvi pārvietoties no vienas telpas uz otru pēc savas izvēles.

“BarCamp” ir starptautisku *nekonferenču* tīkls. Šo *nekonferenču* saturu tradicionāli veido dalībnieku prezentācijas un lietišķās darbnīcas. Saturu pamatā ir dažādi interneta projekti, atvērtā koda risinājumi¹, atvērtie datu formāti² u.c jauno tehnoloģiju aktualitātes.

“BridgeCamp” ir viens no “BarCamp” paveidiem — *nekonference*, kurā pulcējas cilvēki no informācijas tehnoloģiju (IT) sektora un nevalstiskajām organizācijām, lai savstarpējās diskusijās izprastu viens otra vajadzības un iespējas.

Laiks	405.auditorija	406.auditorija	409.auditorija
10.00 – 10.50	Atklāšana un paneldiskusija 1.telpā		
11.00 – 11.40	ESTĒSAS UN IERAKSTI - OCELO CB Jevija Zilinska	LATVIJAS MEDICĪNAS BIBLIOTĒKAS A.GREĪNINA M. BURTANE	Kas tas Web 2.0 Tads u?
11.40 – 12.20	Metadati un XML Anita Eimane	Kā statot GOOGLE MAKSYM BERSOFF	Web lietojamība (usability)
12.20 – 13.00	LABAS MANIERES INTERNETĀ TĒS NETIKETE	RSS jeb kā atvairēt informācijas sagrupu pārveidab.	Kas u Agile jeb “spēja” pāreja?
13.00 – 14.00	Pusdienu pārtraukums		
14.00 – 14.40	BIBLOG.LV – JOURNAL BIBLIOTĒKAS PLATSMĀ PĀRVEIDĪBU TĒS ZĒMĒRĒ	BIBLIOTĒKAS AUDITORIJAS BĒRĒS & PĀRVEIDĪBU DISKUSIJA Kas kamp? Skype un citi IT risinājumi būt vai nebūt? Agile spēks	KĀ TOP “ALISE” Romas Grāmatnīca Informācijas resursi un to problēmu risināšana entuziasms un efektīvu darbu
14.40 – 15.20	LIMONĀDU BĒRĒS PIEREDZE LEIDZĪMĀ		
15.20 – 16.00			

16:15 – BibCamp2 noslēguma sarunas
bie vīna glāzes un kafijas

Nekonferences dienaskārtība

“BibCamp” ir *nekonference* bibliotekāriem — lai iemācītos kaut ko jaunu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošanu un dalītos savā pieredzē. 2008.gada pavasarī liela mēroga “BibCamp” notika Vācijā. Tajā aplūkotās tēmas: “Bibliotēka 2.0”, sociālie tīkli³, katalogu meklēšanas sistēmas, semantiskais tīmeklis u.tml. Pilns tēmu un diskusiju saraksts rodams tīmekļa vietnē <http://bibcamp.pbwiki.com/Themenvorsch%C3%A4ge>.

Mūsdienu tehnoloģiskie sasniegumi var uzlabot jebkuras nozares cilvēku darba efektivitāti un veicināt mērķu sasniegšanu, tikai tehnoloģiju sniegtās iespējas jāprot izmantot. Šāda veida *nekonferences* veido tiltu starp IT profesionāļiem un tiem cilvēkiem, kas pagaidām vēl īsti nezina, kā likt tehnoloģijām un internetam “strādāt savā labā”.

Bibliotēkas lasītājs nākotnē

Nekonferences “BibCamp2” pamattēmas bija: IT bibliotēkās, internets, “Tīmeklis 2.0”, “Bibliotēka 2.0”, “Bibliotēkas lasītājs 2.0” u.tml. Tika apspriests, kā IKT mainījušas bibliotēku ikdienu un kas šajā jomā sagaidāms nākotnē. Pasākums pulcēja vairāk nekā 100 dalībnieku. “BibCamp2” ir sava tīmekļa vietne: <http://bibcamp2.biblog.lv>, kur pirms pasākuma notika dalībnieku reģistrācija un varēja iepazīties ar dažādiem pamatjautājumiem, kas saistīti ar *nekonferenci* un tās organizāciju. Šobrīd tīmekļa vietnē pieejamas lielākā daļa demonstrēto prezentāciju, kā arī fotogalerija.

“BibCamp2” tika atklāta ar vienīgo plānoto pasākumu — paneldiskusiju par to, kāds ir bibliotēku apmeklētājs šodien un kāds tas varētu būt pēc pieciem gadiem. Diskusijā par bibliotēku mērķauditoriju un tās

Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēkas vadītāja Ligita Gjortlere (no kreisās), informācijas tehnoloģiju eksperti Jurģis Ķiršakmens un Jānis Ziediņš, Ventspils Galvenās bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča un "Trešā tēva dēla" pārstāvis Kaspars Rūklis

Starp bibliotekāriem un informācijas tehnoloģiju speciālistiem noritēja visnotaļ intensīvas diskusijas

Nekonferences atvērība ļāva visiem justies brīvi

piesaisti piedalījās Ventspils Galvenās bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča, Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēkas vadītāja Ligita Gjortlere, informācijas tehnoloģiju eksperts Jurģis Ķiršakmens, projekta "Trešais tēva dēls" komunikācijas vadītājs Kaspars Rūklis un *bloga* "Bibliotēka 2.0" autors Jānis Ziediņš. Klātesošie bibliotēku nozares speciālisti uzklusēja IT speciālistu, kas paši lielākoties ir bibliotēku "nelietotāji" (!), viedokli par bibliotēku, tās plusiem un mīnusiem, tālākas attīstības iespējām.

Diskusijā tika runāts ne tikai par tiem, kuri nāk uz bibliotēku, jo ir "spiesti" to darīt, piemēram, skolēni un studenti, bet arī tiem, par kuru piesaisti bibliotekāriem vēl jādomā, respektīvi, "jāievilina bibliotēkā". Bibliotēkai ir jāanalizē, kā tiek izmantoti tās piedāvājumi, lai ziņātu, kur ieguldāms vairāk līdzekļu.

Šodienas bibliotēkas darbs nav iedomājams bez lasītāju apmācības, taču informācijas meklēšanas māksla lasītājam jābūt neuzkrītoši un tolerantai, jo bieži vien viņi nezina, ko nezina. Daudziem lasītājiem nav ne jausmas arī par to, ka bibliotēkās rodama struktūrētāka un ticamāka informācija nekā internetā. Savukārt bibliotēkām jāreķinās ar to, ka nākotnē būs vairāk cilvēku, kas vēlēšies saņemt elektroniskos pakalpojumus bibliotēkas tīmekļa vietnē. Palielinoties attālināto apmeklētāju īpatsvaram, bibliotēkām būs vairāk jāpēta to intereses un vajadzības, lai piedāvātu inovatīvus pakalpojumus, pārskatītu personāla pienākumus, izvēršot e-pakalpojumus un atbrīvojot darbiniekus no aktualitāti zaudējušiem procesiem, piemēram, kartotēku veidošanas.

Būt tur, kur ir lasītājs

"BibCamp2" tika runāts par bibliotēku tīmekļa vietņu nozīmīgumu un sociālo tīklu izmantošanu. Bibliotēkas tīmekļa vietnei jābūt ne vien saturiski vērtīgai, bet arī atraktīvai. Savukārt sociālie tīkli, piemēram, "Draugiem.lv", nav jāuztver kā drauds vai negatīva parādība, bet gan kā iespēja. Bibliotēkai jābūt arī "draugos", un drīzumā esot gaidāma iespēja šajā tīklā reģistrēt iestāžu profilus, kas ļaus bibliotēkām "draudzēties" ar esoša-

jiem un potenciālajiem lasītājiem. Jo vairāk informācijas kanālu tiks izmantoti, jo vairāk lasītāju bibliotēka spēs piesaistīt.

Domas un idejas bibliotēku darba uzlabošanai

Otrajā nekonferences daļā tika demonstrētas dalībnieku sagatavotās prezentācijas, kas pieejamas tīmekļa vietnē <http://bibcamp2.biblog.lv/prezentacijas>. To tematika: labas manieres internetā jeb *netikete*; "Skype" un citi informācijas tehnoloģiju risinājumi; "Google" darbības pamatjautājumi; Latvijas bibliotēku pieredze *blogu* veidošanā; *RSS*⁴ jeb kā atvieglot informācijas ieguves procesu tīmeklī; metadatu un *XML*⁵ izmantojums; bibliotēku informācijas sistēmas *ALISE* jaunumi u.c. Tā kā prezentācijas notika trijās auditorijās vienlaikus, katram no dalībniekiem bija jāizvēlas vairāk interesējošā tēma un jādodas uz attiecīgo auditoriju, taču *nekonferences* brīvā forma pieļāva arī pārvietošanos pa telpām atbilstoši nepieciešamībai.

Cieņā ne tikai klasiskās vērtības

"BibCamp2" ir noslēdzies, taču tajā izskanējušie viedokļi, idejas un pārdomas turpina dzīvot un attīstīties, par ko liecina arī *blogā* "Bibliotēka 2.0" izvērsusies diskusija (<http://www.b20.lv/2008/11/06/bibcamp-2-aizvadits-veiksmīgi>). Kā teica viens no *nekonferences* prezentāciju autoriem — Maksims Berjoza: "Ir nežēlīgi patīkami, ka te viss notiek." Grāmatas ir klasiskā bibliotēku vērtība, un lasītājs, kas mēro ceļu līdz bibliotēkai un ienāk tajā pa durvīm, ir mūsu "klasiskais lasītājs". Taču neaizmirsīsim par elektroniskajiem resursiem un pakalpojumiem, jaunajiem medijiem, virtuālo pasauli un auditoriju, kas tur uzturas, — tāllasītājiem, vidi, kurā varam un kurā vajag sevi pienācīgi saredzami, fascinējoši un kvalitatīvi parādīt!

(Baibas Holmas, Jāņa Ziediņa un Annas Keirānes foto)

¹ Atvērta koda programmatūra ir programmatūra, kuras pirmkods ir brīvi pieejams apskatei, labošanai un lietošanai visiem cilvēkiem.

² Atvērtais datu formāts — brīvi pieejama cipardatu glabāšanas specifikācija, ko parasti izstrādā nekomerciāla organizācija.

³ Sociālie tīkli (angļu valodā — *social networks*) ir jēdziens, ar kuru apzīmē kontaktus un attiecības starp cilvēkiem. Populāri sociālie tīkli internetā ir, piemēram, *draugiem.lv*, *MySpace*, *Facebook* u.c.

⁴ *Really Simple Syndication* — vienuviet apkopo informāciju no lasītāja iecienītākajām tīmekļa vietnēm, līdz ar to, lai uzzinātu, vai kādā no tām nav publicēta jauna informācija, nav jāpārskata katra vietne atsevišķi.

⁵ Paplašināmā iezīmēšanas valoda — *eXtensible Markup Language* — ir Globālā tīmekļa konsorcijs (*World Wide Web Consortium*, *W3C*) standarts speciālas nozīmes iezīmēšanas valodu veidošanai, lai aprakstītu visdažādākā veida datus tīmeklī. *XML* ir viens no būtiskākajiem semantiskā tīmekļa veidošanas pamatiem.